

Planeringsunderlag för 2027

Inledning

Planeringsunderlaget är kommunstyrelsens direktiv för arbetet med att ta fram ett förslag till verksamhetsplan för 2027. Planeringsunderlaget anger inriktningen för den långsiktiga och strategiska verksamhetsplaneringen.

Planeringsunderlaget utgår ifrån politiskt fattade beslut om politisk inriktning för mandatperioden med tillägg för kommunledningskontorets analys och rekommendationer utifrån bland annat verksamhets- och ekonomiuppföljning.

I planeringsunderlaget ska inriktningsmålen samt övriga förutsättningar för planeringsarbetet och ekonomiska planeringsförutsättningar för nämnderna fastställas.

Förslag till verksamhetsplan ska utarbetas utifrån planeringsunderlagets direktiv och inriktning. Förslaget ska innehålla mål, indikatorer, utvecklingsområden och budget för 2027 med plan för 2028–2029 samt investeringsplan för perioden 2027–2029.

Den politiska inriktningen för mandatperioden 2023–2026 framgår av verksamhetsplan 2023 med kompletteringar i verksamhetsplanerna 2024–2026.

Täbys styrmodell

Styrmodellen omfattar hela kommunens organisation och innehåller delarna målstyrning, kvalitetsstyrning och ekonomistyrning. Kommunens verksamhet styrs av lagar och förordningar samt av de beslut som kommunfullmäktige och nämnder fattar. Grundläggande krav finns i kommunallagen och förvaltningslagen. Kommunens verksamheter regleras dessutom i speciallagar för olika områden, till exempel socialtjänstlagen, skollagen, miljöbalken och plan- och bygglagen.

Målkedjan i Täby kommun inleds med att kommunfullmäktige i enlighet med kommunallagen beslutar om vägledande inriktningsmål för kommunstyrelsen, nämnderna och bolagen. Inriktningsmålen är breda för att fånga upp kommunens vision och den politiska viljan och är vanligtvis knutna till mandatperioden. Kommunfullmäktige beslutar i samband med beslut om inriktningsmålen också om konkreta nämndmål med tillhörande indikatorer. Respektive verksamhet bryter sedan

ner nämndmålen till verksamhetsmål som konkretiseras i aktiviteter som ska genomföras för att nå målen.

Kommunens inriktningsmål

- Det är attraktivt och tryggt att leva och verka i Täby
- Täby är en ekonomiskt, socialt och miljömässigt hållbar kommun
- Verksamhet finansierad av Täby kommun håller hög kvalitet oavsett utförare

I verksamhetsplanen ska nämndernas mål tydligt kopplas till inriktningsmålen. Nämndernas mål ska vara tillräckligt specifika för att vara relevanta men ändå övergripande nog för att täcka in de olika delarna av den underliggande verksamheten. Antalet mål per nämnd ska vara begränsade. Nämndmålen bör vara desamma flera år i rad för att en utveckling ska kunna följas, eller i vissa fall, att säkerställa att en hög målnivå bibehålls. Nämndmålen förutsätts också ha en bäring på hållbarhetsmålen från översiktsplanen.

Utvecklingsområden

För planeringsperioden 2027–2029 finns gemensamma utvecklingsområden som alla nämnder behöver arbeta med för att inriktningsmålen ska kunna nås.

Jämförelser med andra kommuner ska användas för att identifiera områden att utveckla och ta del av goda exempel.

Kvalitet och effektivitet

Kvalitet och effektivitet utvecklas genom:

- att verksamheter bedrivs med hög kvalitet och inom budget så att skattepengarna används effektivt
- att kontinuerlig användning av både ekonomiska och kvalitativa nyckeltal sker så att jämförelser kan göras med kommunens egen utveckling över tid och med andra kommuners resultat
- att utfall från ekonomiska och kvalitativa nyckeltal relateras till varandra så att åtgärder kan vidtas i syfte att uppnå högre effektivitet
- att bästa tillgängliga kunskap används så att det finns underlag för att verksamheterna bedrivs på ett sätt som leder till hög kvalitet
- att strategiska beslut vad gäller exempelvis lokalnyttjande och inköp fattas med hänsyn taget till både kvalitet och kostnad

- att digitalisering används på ett sätt som bidrar till högre kvalitet och effektivitet.

Service och bemötande

Service och bemötande utvecklas genom:

- att underlag från kontaktcenter används för att identifiera förbättringsåtgärder och ge underlag för åtgärder i alla verksamheter
- att invånarnas synpunkter och förslag bemöts, hanteras och återkopplas så att dessa leder till faktiska förbättringar i verksamheten eller tydligare information om kommunens verksamheter
- att nyheter och information förmedlas till invånarna i rätt tid och i rätt omfattning och att kommunens arbete blir förankrat och känt
- att verksamheter identifierar områden där behov av utveckling av bemötande finns och planerar åtgärder för att förbättra bemötandet.

Trygghet och säkerhet

Trygghet och säkerhet utvecklas genom:

- att arbetet med trygghetsskapande och brottsförebyggande insatser prioriteras i alla verksamheter så att Täbyborna känner sig trygga i såväl sin vardag som i kommunens verksamheter och miljöer
- att ansvaret för säker informationshantering finns hos alla som hanterar informationstillgångar, med ett utvecklat informationssäkerhetsarbete och en god teknisk förmåga, så att Täbyborna ska känna förtroende för kommunens hantering av information
- att arbetet med att förebygga, motstå och hantera oönskade händelser sker i verksamheterna så att Täbyborna ska kunna ta del av sin kommunala service såväl i händelse av fredstida kriser som vid höjd beredskap och krig
- att åtgärder vidtas för att förebygga korruption, välfärdsbrott och otillbörlig påverkan.

Finansiella förutsättningar

Enligt flertalet bedömare står konjunkturåterhämtningen på allt fastare mark. Tillväxten i den svenska ekonomin fortsatte upp under slutet av 2025, efter flera år med nära nolltillväxt. Sveriges BNP steg med 1,1 procent jämfört med andra kvartalet.

Jämfört med tredje kvartalet i fjol var uppgången 2,6 procent och den högsta tillväxten på nästan fyra år.

Återhämtningen bedöms fortsätta de närmaste kvartalen och under det andra halvåret 2026 ebbar lågkonjunkturen ut. Viktiga faktorer bakom återhämtningen är de ökade reallönerna och den expansiva ekonomiska politiken. Skattesänkningar riktade mot hushållen och omfattande lånefinansierade satsningar på försvaret driver tillsammans med tidigare genomförda räntesänkningar på den inhemska efterfrågan 2026. Dessutom fortsätter exporten att ge betydande tillväxtbidrag. Inflationen fortsätter att minska 2026 och blir tydligt lägre än 2 procent.

I januari 2026 var 5 194 000 sysselsatta. Det är en ökning med 85 000 jämfört med januari 2025. Antalet arbetade timmar var i genomsnitt 128,6 miljoner timmar per vecka. Arbetslösheten minskade både sett till antalet och andelen arbetslösa. Antalet arbetslösa var 490 000 vilket motsvarar ett arbetslöshetstal på 8,5 procent. Säsongsrensade och utjämnade data visar på en ökning av sysselsättningen och en minskning av arbetslösheten. Arbetslöshetstalet uppgick förra året till 8,8 procent.

Skatteunderlaget bedöms i nominella termer öka med 4,3 procent under 2026. Det reala skatteunderlaget växte starkt under 2025 som en följd av minskade pensionskostnader. Under 2026 och i viss mån 2027 uppvisar skatteunderlaget en stark real ökning.

Nyckeltal för den svenska ekonomin Procentuell förändring respektive procent (%)	2025	2026	2027	2028	2029
BNP	1,8	2,6	2,4	1,8	1,7
Arbetade timmar	-0,1	1,2	1,0	0,8	0,5
Arbetslöshet, andel av arbetskraften	8,8	8,5	7,8	7,6	7,4
Timlön, Nationalräkenskaperna	3,5	5,0	4,8	4,6	4,3
Inflation, KPIF	2,6	1,2	1,7	2,6	2,0
Inflation, KPI	0,7	0,6	2,2	3,5	2,7
Faktiskt skatteunderlag (nominellt)	3,6	4,5	4,2	4,3	4,3
Skatteunderlag, realt	4,3	2,7	1,5	0,4	0,9

Källa: SKR cirkulär per februari 2026

Trots den starka tillväxten under planperioden är det nödvändigt med fortsatt god budgetdisciplin. För att en fortsatt god ekonomisk hushållning ska uppnås finns det inte något utrymme för ofinansierade kostnadsökningar. Kommunen kommer möta minskade volymer inom vissa verksamhetsområden. Det är mycket viktigt att anpassa utbudet till de nya förutsättningarna.

Befolkningen på totalen prognostiseras fortsätta öka vilket medför ett fortsatt behov av att bygga ut den kommunala servicen. Investeringsnivån är högre än årets avskrivningar vilket skapar ett finansieringsbehov. Kommunen behöver ett fortsatt starkt resultat för att ha beredskap för oförutsedda kostnader och för att kunna skattefinansiera investeringar i önskvärd omfattning. Den höga investeringsvolymen under planperioden kommer att innebära behov av nyupplåning och därmed ökade kapitalkostnader. För att minska behovet av nyupplåning bör investeringarna utvecklas försiktigt så att upplåningsbehovet inte överstiger målet på cirka 50 procent av kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning.

En viktig utgångspunkt för utbyggnaden är att små och stora projekt ska bära sig ekonomiskt, inte enbart med avseende på nödvändig infrastruktur utan också utifrån ett verksamhetsperspektiv avseende driftkostnader och ersättning i form av peng. Utbyggnaden förutsätter ett årligt överskott för att kunna genomföras utan att skuldsätta kommande generationer.

Det är viktigt att kostnadsökningar inom alla verksamheter bromsas där det är möjligt och att samtliga verksamheter i kommunen ser över effektiviseringsmöjligheter så att insatserna för barn och vuxna kan tillgodoses med fortsatt ekonomi i balans.

Täbys finansiella mål

I Kommunallagens 11 kap 1 § regleras målen för den ekonomiska förvaltningen.

”Kommuner och regioner ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och i sådan verksamhet som bedrivs genom sådana juridiska personer som avses i 10 kap. 2-6 §§. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning för kommunen eller regionen.”

I 6 § anges att *”De finansiella mål som är av betydelse för en god ekonomisk hushållning ska anges”*.

Vad gäller mål och riktlinjer anges i förarbetena att det är viktigt att dessa uttrycker realism och handlingsberedskap samt att de kontinuerligt utvärderas och omprövas. Lagstiftaren bedömde det inte vara meningsfullt att närmare reglera omfattning och innehåll i mål och riktlinjer. Beträffande de finansiella målen angavs i förarbetena att dessa måste utgå från vad som i normalfallet är att betrakta som god ekonomisk hushållning och därefter anpassas efter respektive kommuns egna förhållanden.

I förarbetena ges en relativt tydlig signal på vad som bör omfattas av de finansiella målen. Detta gäller resultatkrav med anledning av framtida kapacitetsbehov, det vill säga förmågan att även i framtiden producera eller tillhandahålla service på nuvarande nivå. Det finansiella resultatet måste vara tillräckligt stort för att nuvarande

servicekapacitet ska kunna garanteras även för nästa generation, utan att denna ska behöva uttaxera en högre skatt för att få en likartad service.

Nedan redovisas kommunens långsiktiga finansiella mål.

Soliditetsmål

- Kommunens soliditet ska öka över tid

De tillgångar kommunen behöver för att driva verksamheten kan finansieras med egna medel eller lånade medel. Relationen mellan dem benämns soliditet, det vill säga hur stor andel av tillgångarna som finansierats med egna medel. Ur ett längre perspektiv bör kommunen ha en balanserad finansiering av tillgångarna, med andra ord en stabil eller ökande soliditet. För att kommunens skuldsättning inte ska öka för snabbt mot skuldtaket sätts ett mål som kräver ökad soliditet.

Resultatmål

- Årets resultat efter justering för poster av engångskaraktär ska minst uppgå till 3 procent av kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning

Ett resultatmål på 3 procent motsvarar 2027 ett resultat på cirka 160 mnkr. Nivån är anpassad för att klara soliditetsmålet.

Skuldtak

- Kommunens räntebärande långfristiga lån för egen räkning får maximalt uppgå till 50 procent av kommunens intäkter från skatter, generella statsbidrag och utjämning

Taket motsvarar ett lån på ca 2 700 mnkr år 2027. Vid en normalränta på 3 procent innebär det att cirka 1,5 procent av kommunens intäkter går till räntekostnader. Vid maximal belåning kan inte lånen öka mer än vad intäkterna ökar. Om förutsättningarna för kommunens ekonomi kraftigt förändras kan en låneram som tillfälligt överstiger det fastställda skuldtaket behöva tillåtas. Skulle detta behövas ska det godkännas av kommunfullmäktige.

Med egen räkning avser lån som finansierar kommunens egen verksamhet.

Förutsättningar för att nå de ekonomiska målen

Ett resultat på 3 procent kommer med stor sannolikhet kräva ytterligare effektiviseringar. Besked om statens budget kommer i budgetpropositionen i slutet av september 2026. Eftersom det är valår kan beskedet komma senare i oktober. Regeringen har aviserat att de kommer lämna ett förslag till förändrad

kommunalekonomisk utjämning under 2026. Täby kommun fick minskade intäkter i utredningens förslag till reviderat system. Exakt vilka förändringar regeringen planerar jämfört med utredningen är ovisst. I utredningen föreslogs en maximal årlig minskning av utfallet i utjämningen med 300 kr per invånare. Detta betyder cirka 25 mnkr årligen för Täby åren 2027–2030.

Ett starkt resultat i enlighet med kommunens resultatmål innebär en lägre upplåning (givet den högre investeringstakten). En viktig komponent i kommunens ekonomiska planering är bedömningen om den framtida befolkningen i kommunen. Hur många som deltar i verksamheten påverkar dimensionering av personal, lokaler för den verksamhet som bedrivs i egen regi samt inslaget av externa aktörer. Kommunens intäkter styrs till största del av hur många personer som är folkbokförda den 1 november året innan budgetåret. Befolkningsstrukturen påverkar även utfallet i kostnadsutjämningen inom ramen för den kommunalekonomiska utjämningen.

Täbys befolkningsprognos utgår från befintlig befolkning, sedan görs bedömningar av antalet födda, avlidna och antalet som flyttar från Täby. Sedan tillkommer en bedömning av hur många bostäder som kommer färdigställas och hur många som kommer att flytta in. Med hjälp av olika nyckeltal kan antalet personer i de nybyggda lägenheterna uppskattas.

I arbetet med verksamhetsplanen används befolkningsprognosen för att skatta de framtida volymerna i kärnverksamheten samt hur många personer som kommunen kan tillgodoräkna sig när det gäller beräkningen av skatter, generella statsbidrag och utjämning.

Förändringar i flyttmönster kan innebära en stor risk att kommunens bedömning av folkmängden blir en annan. Intäkterna anpassar sig tämligen direkt till en förändrad folkmängd. På kostnadssidan minskar volymerna men det kan uppstå svårigheter att anpassa personal och lokaler i verksamhet som bedrivs i egen regi.

Vidare kan investeringsnivån vara svår att förändra i det korta perspektivet. Investeringsnivån påverkas också av inflationen och de stigande priserna. Ökade priser i de pågående investeringsprojekten kommer att innebära fortsatta prioriteringar av pågående och kommande investeringar.

Prognos skatteintäkter

Den senaste prognosen för skatteintäkterna för planeringsperioden från Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) per februari 2026 visar på en årlig ökning på mellan 5,0 - 5,7 procent. Skatteintäkterna inklusive generella statsbidrag och utjämning prognostiseras öka med mellan 4,6 - 5,2 procent.

De totala intäkterna ökar i relativt god takt under planeringsperioden. Delvis beror det på att kommunens befolkning växer. Dock är befolkningstillväxten för planeringsperioden på en lägre nivå än tidigare år, vilket innebär att kommunen inte får kompensation på grund av eftersläpning.

Nedan tabell visar SKR:s senaste prognos per februari 2026.

Skatteintäkter (mnkr)	Budget 2026	Prognos 2027	Prognos 2028	Prognos 2029
Skatteintäkter	5 704	6 040	6 339	6 688
Generella statsbidrag och utjämning	-647	-688	-731	-819
Skatteintäkter netto	5 057	5 352	5 609	5 869
<i>Varav kompensation eftersläpning</i>	0	0	0	0
<i>Förändring skatteintäkter</i>		5,7%	5,0%	5,5%
<i>Förändring skatteintäkter inklusive statsbidrag och utjämning</i>		5,2%	4,8%	4,6%

Källa: SKR cirkulär per februari 2026

Planeringsförutsättningar

Inför framtagandet av förslag till verksamhetsplan föreslås en uppräkningsgrad med 2 procent av nämndernas ramar per år exklusive volym. All uppräkningsgrad som understiger utvecklingen av löner och priser i samhällsekonomin innebär ett effektiviseringskrav på kommunens verksamheter.

Ett mått på hur mycket kommunsektorns löner och priser ökar är prisindex kommunal verksamhet (PKV). PKV tas fram av SKR och är en sammanvägning av personalkostnader och övrig förbrukning och ska spegla innehållet i kommunens kostnader (i egen regi eller i det som köps).

SKR:s samlade bedömning av PKV för åren 2027–2029 uppgår till 10,4 procent. PKV exklusive pension ligger på ungefär samma nivå, 9,9 procent. Denna ska jämföras med den föreslagna uppräkningsgraden för Täby på 6,1 procent. Det innebär ett årligt effektiviseringsbehov för verksamheterna kring 1–2 procent per år.

Uppräkning	Utfall 2025	Budget 2027	Plan 2028	Plan 2029	Ack 2027- 2029
<i>Prisindex kommunal verksamhet</i>					
Arbetskraftskostnad*	-0,8%	3,1%	4,3%	3,2%	
Övrig förbrukning**	2,5%	2,6%	3,0%	2,6%	
PKV sammanvägt	0,2%	3,0%	3,7%	3,4%	10,4%
PKV sammanvägt exklusive pension	3,1%	3,2%	3,2%	3,2%	9,9%
<i>Förslag uppräkning Täby</i>	2,0%	2,0%	2,0%	2,0%	6,1%

Källa: SKR cirkulär per februari 2026

* Lönekostnadsförändring inkl. förändring i arbetsgivaravgifter.

**40 % lönekostnadsförändring och 60 % KPIF, konsumentprisindex med fast ränta för prognosåren.

Uppräkningen för nämndernas budgetramar föreslås ligga på en jämn nivå med 2 procent per år för planeringsperioden för att ge verksamheterna stabilare planeringsförutsättningar samt att löneökningarna förutspås ligga på minst 2 procent per år. Även personalomkostnadspålägget till verksamheterna föreslås ligga på en oförändrad nivå under planeringsperioden. Bedömningen av nivån görs utifrån ett flerårsperspektiv så att nivån täcker kommunens kostnader för sociala avgifter och pensioner.

Planeringsprocess

Verksamheterna ska tillsammans med kommundirektören ta fram ett förslag till budget för år 2027 och plan för år 2028–2029 inom givna planeringsförutsättningar. Det ställer krav på verksamheterna att se över arbetssätt, processer och ompröva verksamheter. I arbetet ingår också en översyn av de områden som går med över- respektive underskott samt taxor och avgifter. Riktade besparingar kan bli nödvändiga liksom omprövning av verksamheter som inte når ekonomisk balans.

Nya inriktningar och satsningar för nämnderna, inom ramen för det utrymme som finns efter att kommunens resultatkrav uppnåtts, kan tillkomma inför uppdateringen av höstens verksamhetsplan.

Under våren 2026 arbetas förslag till verksamhetsplan 2027 fram. Nämnderna ges möjlighet att lämna sina yttrande för sin del på nämnden i juni. Förslaget ska innehålla:

- Förslag till nämndens verksamhetsplan med nämndmål, indikatorer, utvecklingsområden för år 2027 och ekonomiska ramar för år 2028–2029. Samt investeringsplan för åren 2027–2029.

Under hösten kommer verksamhetsplanen att uppdateras med:

- ny befolkningsprognos och eventuella konsekvenser på kostnader för volymer
- uppdaterad investeringsplan
- förändrade kapitalkostnader på grund av ändrad investeringsplan
- skatteunderlagsprognos
- eventuella anpassningar till den ekonomiska konjunkturen

Ekonomi

Förslag till budget för nämnderna ska utarbetas inom givna planeringsförutsättningar.

- Prisuppräknning oförändrad, 2 procent per år.
- Uppräknning av intern overhead oförändrad, 2 procent.
- Internränta oförändrad, 2,5 procent.
- Personalomkostnadspålägget oförändrat, 40 procent.
- Kostnader för volymer ska beräknas enligt befolkningsprognosen per mars 2026.
- Internhyror ska beräknas enligt självkostnadsprincipen så att de finansierar hyresobjektens kostnader.
- Kapitalkostnader ska beräknas på beslutade investeringsplaner.
- Investeringar ska prövas och prioriteras utifrån angelägenhetsgrad, alternativa finansieringsformer, omfattning och tidplan. Driftskonsekvenser ska tas med i beräkningarna.

Tidplan

24 mars	MBL § 11
13 april	Beslut om Planeringsunderlag 2027 i kommunstyrelsen
27 april	Anmälan av Planeringsunderlag 2027 i kommunfullmäktige
Juni	Nämndernas yttrande om förslag till verksamhetsplan 2027
19 oktober	Beslut om verksamhetsplan 2027 i kommunstyrelsen
23 november	Beslut om verksamhetsplan 2027 i kommunfullmäktige

Uppföljning av ekonomi och verksamhet görs per tertial. Det innebär att en ekonomisk uppföljning ska göras för perioden januari - april 2026 och en delårsuppföljning för perioden januari - augusti 2026. Årsbokslutet är som tidigare per 31 december och omfattar hela året 2026.